

Seletuskiri Varbla Vallavolikogu 21.12.2016.a otsuse

„Hanila valla, Koonga valla, Lihula valla ja Varbla valla ühinemislepingu kinnitamine“ juurde

09.06.2014.a otsusega nr 80 esitas Koonga Vallavolikogu ettepaneku läbirääkimiste alustamiseks haldusterritoriaalse korralduse muutmise üle Varbla Vallavolikogule, Hanila Vallavolikogule ja Lihula Vallavolikogule. Lihula Vallavolikogu 26.06.2014.a otsusega nr 23, Hanila Vallavolikogu 26.06.2014.a otsusega nr 40 ja Varbla Vallavolikogu 29.08.2014.a otsusega nr 12 ettepanekuga nõustuti. Nimetatud otsuste alusel alustatud läbirääkimiste protsessis on läbirääkijate vahel jõutud kokkuleppele, et moodustatava uue omavaldusüksuse nimeks on Lääneranna vald (maakondliku kuuluvusega Pärnu maakonna koosseisus), koostatud on ühinemislepingu projekt.

Hanila, Koonga, Lihula ja Varbla valla ühinemisläbirääkimiste protsessi läbipaistvus tagati ühinemisläbirääkimiste kohta teabe avalikustamisega Varbla valla veebilehel, valla raamatukogudes, informatiivsete trükiste levitamisega, rahvakoosolekute läbiviimisega 11.10.2016.a Paadremal, Saulepis ja Varblas, ühinemislepingu projekti avaliku väljapanekuga 03.10.-25.10.2016.a ning elanike küsitluse läbiviimisega 25.11.2016.a ja 27.11.2016.a. Varbla Vallavolikogu 09.11.2016.a otsusega nr 89 on kinnitatud Hanila valla, Koonga valla, Lihula valla ja Varbla valla ühinemislepingu avaliku väljapaneku käigus laekunud ettepanekute ja vastuväidete läbivaatamise tulemuse õiend ning 08.12.2016.a otsusega nr 92 elanike küsitluse tulemused.

Käesoleva otsuse „Ühinemislepingu kinnitamine“ eelnõu kohaselt kinnitatakse Hanila valla, Koonga valla, Lihula valla ja Varbla valla ühinemisleping. Ühinemislepingu punktis 4.1 sätestatakse, et ühinemise tulemusena moodustatakse Lääneranna vald ja punktis 4.7, et lepinguosalisel on konsensuslikult kokku leppinud Lääneranna valla kuulumises Pärnu maakonna koosseisu.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹ lg 1 p 1 sätestab, et omavalitsusüksuse nimi, liik ja sümboolika sätestatakse ühinemislepingus. Sama seaduse § 7¹ alusel on haldusterritoriaalse korralduse ning haldusüksuste piiride ja nime muutmise otsustamine ning valla ja linna maakondliku kuuluvuse ja liigi muutmine Vabariigi Valitsuse pädevuses.

Ühinemisel moodustatava uue omavalitsusüksuse nimi ja maakondlik kuulumus

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹ lg 1 p 1 kohaselt kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise korral korraldavad ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogud **ühinemislepingu** koostamise, kus muuhulgas sätestatakse omavalitsusüksuse **nimi**, liik ja sümboolika. Ühinemislepingus on sätestatud, et omavalitsusüksuse nimi on **Lääneranna** vald.

Ajalooliselt on ühinevate valdade territooriumitel paiknenud kuus kihelkonda orienteeruva suurusega:

Hanila kihelkond 470 km²

Karuse kihelkond 250 km²

Kirbla kihelkond 163 km²

Lihula kihelkond 75 km²

Mihkli kihelkond 446 km²

Varbla kihelkond 275 km².

Hanila, Karuse, Lihula ja Mihkli (Soontagana muinaskihelkonna keskosa) on varasemad kihelkonnad, Kirbla kihelkond on eraldatud Lihula kihelkonnast 15. sajandil, Varbla kihelkond eraldatud Hanila kihelkonnast 17. sajandil. Hilisemas ajaloos on Soontagana muinaskihelkonna meresadam muutunud piirkonna kõige suuremaks asustatud punktiks Pärnu linnaks, mis kaasajal on kõigi nelja ühineva omavalitsuse faktiliseks tõmbekeskuseks ning moodustuva Lääneranna valla järgmise taseme teenuskeskuseks, ning millest tulenevalt on ühinevad omavalitsused täielikul üksmeelil Lääneranna valla **Pärnu maakonna** koosseisu kuulumise osas.

Ajalooliselt ei ole ükski viidatud kihelkond hõlmanud ühinevate omavalitsuste territooriumit, mistõttu ei ole ühegi ajaloolise kihelkonna nimi sobiv kasutamiseks ühinemisel moodustuva uue omavalitsusüksuse nimena. Eesti Vabariigi õiguslikust järjepidevusest lähtudes on Nõukogude Liidu okupatsioonirežiimi administratiivjaotusega seonduv kaalumisel välistatud.

Geograafiliselt hõlmab ühineva omavalitsusüksuse territoorium Eesti mandriosa Matsalu lahe lõunakaldast Pärnu lahe põhjakaldani jäävast Eesti läänerannikust valdava osa. Ühinevat omavalitsusüksust iseloomustab mööda Eesti mandriosa läänerannikut kulgev pikk rannajoon ja Lääne-Eesti rannaladele iseloomulikud sarnased looduslikud olud, ulatuslikud kaitsealad ja hõre inimasustus.

Eelöeldust lähtuvalt leppisid ühinevaid kohalike omavalitsusüksusi esindanud volitatud isikud ühinemisläbirääkimiste algfaasis kokku selles, et ühinemisel käsitletakse kõiki ühinevaid omavalitsusüksusi nime osas võrdsena, ilma ühtki nime eelistamata. Läbirääkimiste vältel olid kõigi ühinevate valdade volitatud esindajad täielikus üksmeeles selles, et ühinemise tulemusena moodustatava omavalitsusüksuse nimeks saab **Lääneranna vald**.

Nime „Lääneranna“ osas ühtki vaidlust ega eriarvamust ühinemisläbirääkijate vahel ei esinenud. Samuti ei esitatud „Lääneranna“ nime osas ettepanekuid ega vastuväiteid ei rahvakoosolekute käigus ega ühinemislepingu avaliku väljapaneku käigus. Ehkki ühinemislepingu kavandile laekus avaliku väljapaneku käigus kõigis neljas ühinevas omavalitsuses kokku 31 ettepanekut või vastuväidet, ei puudutanud neist ükski uue omavalitsusüksuse nime „Lääneranna“.

Eelöeldust tulenevalt on Hanila, Koonga, Lihula ja Varbla valla ühinemislepingus sätestatud, et ühinemisel moodustuva uue valla nimi on **Lääneranna vald**.

Seletuskirja koostas:
Õnneli Varend
Varbla vallasekretär
16.12.2016